

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา บทบาทของครูสังคมศึกษาต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอางาว จังหวัดลำปาง ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลโดยกำหนดเป็น 4 ส่วนคือ

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของครูสังคมศึกษา ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 บทบาทของครูสังคมศึกษาต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอางาว จังหวัดลำปาง

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะบทบาทของครูสังคมศึกษาต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอางาว จังหวัดลำปาง

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 บทบาทของครูสังคมศึกษาต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอางาว จังหวัดลำปาง

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะบทบาทของครูสังคมศึกษาต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอางาว จังหวัดลำปาง

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้บริหารโรงเรียน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานโดยทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของครูสังคมศึกษาต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอางาว จังหวัดลำปาง

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของหัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษา ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานโดยทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของครูสังคมศึกษาต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอางาว จังหวัดลำปาง

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของครูสังคัมศึกษา

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 4 แสดงจำนวนความถี่ และค่าร้อยละของประชากรจำแนกตามสถานภาพทั่วไปของครูสังคัมศึกษา

สถานภาพทั่วไปของครูสังคัมศึกษา	จำนวน (N=17)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	12	70.6
หญิง	5	29.4
2. อายุ		
20-29 ปี	1	5.9
30-39 ปี	3	17.6
40-49 ปี	12	70.6
50 ปีขึ้นไป	1	5.9
3. วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	4	23.5
ปริญญาตรี	13	76.5
ปริญญาโท	-	-
อื่นๆ (ไปรตระนุ)	-	-
4. ประสบการณ์ในการสอนวิชาสังคัมศึกษา		
ต่ำกว่า 5 ปี	8	47.1
5 - 9 ปี	5	29.4
10 - 14 ปี	-	-
15 - 19 ปี	2	11.8
20 ปีขึ้นไป	2	11.8
5. วิชาที่สอน		
เฉพาะวิชาสังคัมศึกษา	6	35.3
สอนวิชาอื่นๆด้วย (ส.ป.ช.,วิทยาศาสตร์,	11	64.7

ตาราง 4 (ต่อ)

สถานภาพทั่วไปของครูสังคมศึกษา	จำนวน (N=17)	ร้อยละ
พลาณามัย แนะแนว เป็นต้น)		
6. จำนวนคาบที่สอนในแต่ละสัปดาห์		
น้อยกว่า 5 คาบ/สัปดาห์	4	23.5
5 - 10 คาบ/สัปดาห์	5	29.4
11 - 15 คาบ/สัปดาห์	3	17.6
16 - 20 คาบ/สัปดาห์	2	11.8
มากกว่า 20 คาบ/สัปดาห์	3	17.6
7. งานพิเศษที่ท่านปฏิบัตินอกเหนือจากการสอนประจำ		
ฝ่ายปกครอง	5	29.4
ฝ่ายวิชาการ	5	29.4
ฝ่ายธุรการ	2	11.8
ฝ่ายบริการ	3	17.6
ฝ่ายกิจกรรมนักเรียน	5	29.4
ฝ่ายบริการชุมชน	3	17.6
ฝ่ายสารสนเทศ	-	-
อื่นๆ (บริการโรงเรียน, อาคารสถานที่)	2	11.8
*ตอบมากกว่า 1 ข้อ		
8. อาจารย์ที่ปรึกษาประจำชุมนุม		
ดนตรี	1	5.9
กีฬา	5	29.4
วาดภาพ	3	17.6
คอมพิวเตอร์	2	11.8
อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	3	17.6
ต่อต้านสารเสพติด	1	5.9
อนุรักษ์วัฒนธรรม	3	17.6

ตาราง 4 (ต่อ)

สถานภาพทั่วไปของครูสังคมศึกษา	จำนวน (N=17)	ร้อยละ
อื่นๆ (ยุวพุทธ, สัมพันธ์ชุมชน จริยธรรม เป็นต้น) *ตอบมากกว่า 1 ข้อ	5	29.4
9. ท่านเคยผ่านการอบรมเกี่ยวกับ การดำเนินการป้องกันและแก้ไข ปัญหาเสพคติในสถานศึกษาหรือไม่		
ไม่เคย	9	52.9
เคย	8	47.1
ถ้าเคยเข้ารับการอบรมกี่ครั้ง		
เคย 1 ครั้ง	4	23.5
เคย 2 ครั้ง	1	5.9
เคย 3 ครั้ง	2	11.8
มากกว่า 3 ครั้ง	1	5.9
หน่วยงานที่จัดอบรม		
ศึกษาธิการจังหวัดลำปาง	2	11.8
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง และสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ	3	17.6
อื่นๆ (สถานีตำรวจ, องค์กรบริหาร ส่วนตำบล เป็นต้น)	3	17.6

จากตาราง 4 พบว่า ครูสังคมศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่า เพศหญิง มีอายุอยู่ระหว่าง 40-49 ปี มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการสอนวิชา สังคมศึกษาค่ำกว่า 5 ปี สอนวิชาอื่นๆด้วย (ส.ป.ช, วิทยาศาสตร์, พลานามัย, แนนว เป็นต้น) มี จำนวนคาบที่สอนในแต่ละสัปดาห์อยู่ระหว่าง 5-10 คาบ/สัปดาห์ ปฏิบัติงานพิเศษที่นอกเหนือ จากการสอนประจำในงานฝ่ายปกครอง ฝ่ายวิชาการ และฝ่ายกิจกรรมนักเรียน เป็นอาจารย์ที่ ปรึกษาชุมชน กีฬา และอื่นๆ (ยูวพุทธ, สัมพันธ์ชุมชน , จริยธรรม เป็นต้น) และไม่เคยผ่านการอบรมเกี่ยวกับการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา

ตอนที่ 2 บทบาทของครูสังคัมศึกษาต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอจาง จังหวัดลำปาง

ผลการวิเคราะห์บทบาทของครูสังคัมศึกษาต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอจาง จังหวัดลำปาง นำเสนอตามขั้นตอนในด้านต่างๆ ดังนี้

1. บทบาทด้านมาตรการทางการศึกษา
 - 1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภายในห้องเรียน
 - 1.2 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรภายนอกห้องเรียน
2. บทบาทด้านมาตรการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
 - 2.1 การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ภายในห้องเรียน
 - 2.2 การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ภายนอกห้องเรียน

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของครูสังคัมศึกษาในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อการป้องกันปัญหาเสพติดของนักเรียนภายในห้องเรียน

บทบาทของครูสังคัมศึกษา	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ
1. ตั้งวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในเนื้อหา รายวิชาสังคัมศึกษาที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับยาเสพติดจะเน้นให้นักเรียนมีความตระหนักในปัญหาเสพติด และมีค่านิยมที่ดีในการป้องกันตนเองจากภัยยาเสพติด	2.41	1.17	เป็นบางครั้ง
2. ได้มีการนำข้อมูลความรู้ใหม่ๆ ที่เกี่ยวกับการป้องกันปัญหาเสพติดจากแหล่งสื่อต่างๆเช่น อินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ รายการทีวี หนังสือ	2.29	0.98	เป็นบางครั้ง

ตาราง 5 (ต่อ)

บทบาทของครูสังคมศึกษา	μ	σ	ระดับ การปฏิบัติ
<p>ที่เกี่ยวกับยาเสพติด มาใช้เป็นแนวทาง ประกอบการวางแผนการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนให้แก่นักเรียน</p> <p>3. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในเรื่อง ที่เกี่ยวกับยาเสพติดท่านได้ฝึกกระบวนการ การคิด วิเคราะห์ และการแก้ปัญหา อย่างเป็นระบบให้แก่นักเรียนเพื่อ เป็นแนวทางให้นักเรียนนำไปประยุกต์ ใช้ในการปฏิบัติตนเองให้ห่างไกล จากภัยยาเสพติด</p>	2.41	1.06	เป็นบางครั้ง
<p>4. ขณะที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับยาเสพติดท่านได้มี การนำเอาหลักธรรมะ จริยธรรม คุณธรรม มาถ่ายทอดปลูกฝังให้นักเรียนเกิดจิตสำนึก ถึงภัยยาเสพติดและรู้จักนำธรรมะมาใช้ในการ การปฏิบัติตนเองให้ห่างไกลจากภัยยาเสพติด</p>	3.17	1.01	บ่อยครั้ง
<p>5. ขณะที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับยาเสพติดท่านได้นำข้อมูล เรื่องยาเสพติดจากสื่อต่างๆ เช่นข่าวใน หนังสือพิมพ์ รายการทีวี หรือยกตัวอย่าง สถานการณ์ที่เกี่ยวกับยาเสพติดในท้องถิ่น มาถ่ายทอดให้นักเรียนแล้วให้นักเรียน แสดงความคิดเห็นร่วมกับท่านเพื่อ เป็นการสร้างความรู้ให้แก่นักเรียน</p>	2.94	0.96	บ่อยครั้ง
<p>6. ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดท่านได้</p>	2.76	1.09	บ่อยครั้ง

ตาราง 5 (ต่อ)

บทบาทของครูสังคมศึกษา	μ	σ	ระดับ การปฏิบัติ
จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้นักเรียนรู้จักใช้ปัญญาไตร่ตรองตัดสินใจในการเลือกรับสื่อต่างๆและการกระทำใดๆที่จะเชื่อมโยงไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด			
7. ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อถ่ายทอดความรู้เรื่องเกี่ยวกับยาเสพติดให้แก่นักเรียนท่านได้ใช้วิธีสอนต่อไปนี้เพียงใด			
7.1 บรรยาย-ซักถาม	3.05	1.08	บ่อยครั้ง
7.2 การอภิปรายกลุ่มย่อย	2.23	1.09	เป็นบางครั้ง
7.3 การแก้ปัญหา	2.58	1.32	บ่อยครั้ง
7.4 กระบวนการสืบสวน	1.88	1.21	เป็นบางครั้ง
7.5 การแสดงบทบาทสมมติ	1.52	1.17	เป็นบางครั้ง
7.6 การสร้างสถานการณ์จำลอง	1.47	1.12	นานๆครั้ง
7.7 กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์	2.17	1.07	เป็นบางครั้ง
7.8 เล่าเรื่องจากภาพ	1.94	1.34	เป็นบางครั้ง
7.9 การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม	2.05	1.14	เป็นบางครั้ง
7.10 วิเคราะห์กรณีตัวอย่าง	2.35	1.22	เป็นบางครั้ง
7.11 การเรียนรู้แบบร่วมมือ	1.94	1.24	เป็นบางครั้ง
7.12 การจัดทัศนศึกษา เช่นพานักเรียนไปทัศนศึกษาสถานบำบัดผู้ติดยาเสพติดเป็นต้น			
7.13 เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ เช่นนิมนต์พระสงฆ์มาให้ความรู้แก่นักเรียน	1.88	1.26	เป็นบางครั้ง
8. ท่านได้มีการนำสื่อเทคโนโลยีทันสมัย	1.88	0.78	เป็นบางครั้ง

ตาราง 5 (ต่อ)

บทบาทของครูสังคมศึกษา	μ	σ	ระดับ การปฏิบัติ
มาใช้ประกอบการถ่ายทอดความรู้ ในเรื่องยาเสพติดที่แพร่ระบาดในปัจจุบัน เช่น จัดฉายสไลด์ หรือคู่มือที่ เกี่ยวกับยาเสพติด			
9. ประเมินผลการเรียนการสอน เรื่องที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยการใช้วิธี ตรวจผลงานกิจกรรมที่ครูให้นักเรียน ปฏิบัติส่งเช่น เรียงความ รายงาน วาดภาพ คำขวัญ เป็นต้น	2.70	0.84	บ่อยครั้ง
10. จัดสภาพห้องเรียนให้เหมาะสมกับ การส่งเสริมการป้องกันยาเสพติด เช่น มีการจัดบอร์ด นารูปภาพที่เกี่ยวข้องกับ ยาเสพติดมาตกแต่งให้ความรู้ในห้องเรียน หรือมีมุมหนังสือให้นักเรียน ได้ศึกษาค้นคว้า เป็นต้น	2.64	1.05	บ่อยครั้ง
รวม	2.24	0.75	เป็นบางครั้ง

จากตาราง 5 พบว่า ครูสังคมศึกษาปฏิบัติบทบาทด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อการป้องกันปัญหาเสพติดของนักเรียนภายในห้องเรียนมากที่สุดคือ ขณะที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับยาเสพติดท่านได้มีการนำเอาหลักธรรมะ จริยธรรม คุณธรรม มาถ่ายทอดปลูกฝังให้นักเรียนเกิดจิตสำนึกถึงภัยยาเสพติดและรู้จักนำธรรมะมาใช้ในการปฏิบัติตนเองให้ห่างไกลจากภัยยาเสพติดในระดับการปฏิบัติบ่อยครั้ง โดยปฏิบัติบทบาทรวมในระดับเป็นบางครั้ง

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของครูสังกัดมหาวิทยาลัยในด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อการป้องกันปัญหาสุขภาพจิตของนักเรียนภายนอกห้องเรียน

บทบาทของครูสังกัดมหาวิทยาลัย	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ
1. ร่วมวางแผนกับครูในโรงเรียนและดำเนินการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับยาเสพติด	2.88	0.85	บ่อยครั้ง
2. ท่านได้ประสานงานและร่วมมือกับหน่วยงานเอกชนในท้องถิ่น หน่วยงานราชการอื่นๆเช่น สาธารณสุข ตำรวจ ฝ่ายปกครอง อ.บ.ต.ในการจัดกิจกรรมป้องกันยาเสพติดให้แก่นักเรียน	2.76	0.66	บ่อยครั้ง
3. ท่านได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ปัญหาที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับยาเสพติดเช่น การแข่งขันตอบปัญหา การโต้วาที เป็นต้น เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในมหัตถภัยยาเสพติด และรู้วิธีการหลีกเลี่ยงจากยาเสพติด	2.29	0.91	เป็นบางครั้ง
4. ท่านได้ร่วมมือกับครูภายในโรงเรียน จัดกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ หรือพัฒนาโรงเรียน โดยให้กลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงเป็นผู้นำ เพื่อเสริมสร้างคุณค่าให้กับตัวนักเรียน	2.64	1.45	บ่อยครั้ง
5. ท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อการป้องกันปัญหาสุขภาพจิตในกิจกรรมเหล่านี้เพียงใด			
5.1 จัดประกวดคำขวัญ เรียงความ	2.64	1.05	บ่อยครั้ง

ตาราง 6 (ต่อ)

บทบาทของครูผู้สอน	μ	σ	ระดับ การปฏิบัติ
บทความ คำกลอน ภาพวาด ในกลุ่มนักเรียน			
5.2 จัดฉายสไลด์หรือภาพยนตร์ เกี่ยวกับยาเสพติดและวิธีการป้องกัน ปัญหาเสพติด	1.94	0.89	เป็นบางครั้ง
5.3 จัดนิทรรศการให้ความรู้แก่ครู อาจารย์ นักเรียน และบุคลากร ในโรงเรียนเพื่อการต่อต้านยาเสพติด	2.35	0.86	เป็นบางครั้ง
5.4 จัดทัศนศึกษานอกสถานที่ที่ให้ความรู้ เรื่องยาเสพติดเช่น สถานบำบัดรักษา ผู้ติดยาเสพติด ศูนย์บำบัดผู้ติดยาเสพติด สถานีตำรวจ เป็นต้น	1.17	1.18	นานๆครั้ง
5.5 ทำการอบรมหน้าเสาธงเกี่ยวกับ ยาเสพติด	3.23	0.90	บ่อยครั้ง
5.6 ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาชุมชนหรือ ชมรมที่มีกิจกรรมป้องกันยาเสพติด	1.88	1.26	เป็นบางครั้ง
5.7 จัดค่ายฝึกทักษะชีวิตให้รู้จัก ปฏิเสธยาเสพติด	1.35	1.36	นานๆครั้ง
5.8 จัดกิจกรรมกลุ่มเพื่อนเตือนเพื่อน	1.52	1.28	เป็นบางครั้ง
5.9 จัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี	3.47	0.79	บ่อยครั้ง
5.10 ฝึกอบรมแกนนำนักเรียน	2.00	1.50	เป็นบางครั้ง
5.11 กิจกรรมเฝ้าระวังการแพร่ ระบาดของยาเสพติด	2.58	1.41	บ่อยครั้ง
5.12 จัดหาวิทยากรให้ความรู้เรื่อง ยาเสพติดแก่นักเรียน	1.41	1.12	นานๆครั้ง

ตาราง 6 (ต่อ)

บทบาทของครูผู้สอน	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ
6. ท่านได้สนับสนุนให้นักเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมป้องกันยาเสพติดต่างๆที่โรงเรียน หน่วยงานราชการหรือหน่วยงานเอกชนในชุมชนได้จัดขึ้นให้นักเรียน	2.47	1.32	เป็นบางครั้ง
7. ท่านเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแผนงานหรือโครงการเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่โรงเรียนได้จัดขึ้นเหล่านี้เพียงไร			
7.1 โครงการโรงเรียนสีขาว	3.41	0.93	บ่อยครั้ง
7.2 โครงการลานกีฬาต้านยาเสพติด	2.47	1.06	เป็นบางครั้ง
7.3 โครงการอบรมธรรมะ	2.23	0.83	เป็นบางครั้ง
7.4 โครงการสืบสานวัฒนธรรมที่เน้นคุณธรรม จริยธรรม	2.17	1.13	เป็นบางครั้ง
7.5 โครงการจัดกิจกรรมรณรงค์เนื่องในวันต่อต้านยาเสพติด	2.47	1.06	เป็นบางครั้ง
7.6 โครงการหมู่บ้านชุมชนปลอดยาเสพติด	1.47	1.32	นานๆครั้ง
7.7 โครงการลานวัด ลานใจ ลานกีฬา	1.58	1.32	เป็นบางครั้ง
7.8 โครงการครอบครัวเข้มแข็ง-โรงเรียนอบอุ่น	1.41	1.32	นานๆครั้ง
7.9 โครงการคำมั่นสัญญา ปฏิญาณหรือสาบานตนในการต่อต้านยาเสพติดว่าจะ ไม่ผลิต ไม่ค้า ไม่เสพ ไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด	1.52	1.41	เป็นบางครั้ง

ตาราง 6 (ต่อ)

บทบาทของครูผู้สอน	μ	σ	ระดับ การปฏิบัติ
8. ประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยการสังเกตพฤติกรรมของ นักเรียนในระหว่างเข้าร่วมกิจกรรม และการตรวจผลงานภาคปฏิบัติ ของนักเรียน	1.76	1.39	เป็นบางครั้ง
รวม	2.19	0.77	เป็นบางครั้ง

จากตาราง 6 พบว่า ครูผู้สอนปฏิบัติบทบาทด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อ
การป้องกันปัญหาเสพติดของนักเรียนภายนอกห้องเรียนมากที่สุด คือ การเข้าไปมีส่วนร่วมใน
กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อการป้องกันปัญหาเสพติดในการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีในระดับ
การปฏิบัติบ่อยครั้ง โดยปฏิบัติบทบาทรวมในระดับเป็นบางครั้ง

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติของครูสังกัดศึกษาในด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อการป้องกันปัญหาเสพติดของนักเรียนภายในห้องเรียน

บทบาทของครูสังกัดศึกษา	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ
1. ท่านได้อบรมเผยแพร่ความรู้เรื่องยาเสพติดและวิธีการป้องกันปัญหาเสพติดให้แก่แก่นักเรียน เช่น การประชุม หรือโฮมรูม	3.17	0.95	บ่อยครั้ง
2. จัดทำเอกสารเช่น เอกสารแผ่นพับ ใบความรู้ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับยาเสพติด และวิธีการป้องกันปัญหาเสพติด ออกเผยแพร่ให้ความรู้แก่นักเรียนในห้องเรียน	1.64	0.99	เป็นบางครั้ง
3. ท่านได้ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนในการประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนในชั้นเรียนเข้าร่วมงานกิจกรรมการป้องกันสารเสพติดที่โรงเรียน ชุมชนหรือองค์กรของราชการและเอกชนได้จัดขึ้น	2.41	1.27	เป็นบางครั้ง
4. จัดให้นักเรียนประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องโทษภัยของยาเสพติด รวมถึงวิธีการป้องกันยาเสพติดของนักเรียนให้แก่เพื่อนนักเรียนในห้องเรียน โดยผ่านการจัดบอร์ดในชั้นเรียน หรือการนำบทความใน นิตยสาร วารสาร หนังสือพิมพ์ มาอ่านให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน ก่อนการเรียนการสอน	2.70	1.10	บ่อยครั้ง

ตาราง 7 (ต่อ)

บทบาทของครูผู้ทรงคุณวุฒิ	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ
5. ท่านได้ส่งเสริมให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียนมาเผยแพร่ให้กับเพื่อนในชุมชนของนักเรียนให้รับรู้ถึงโทษภัยของสารเสพติดและวิธีการป้องกันตนเองจากภัยยาเสพติด	2.64	0.93	บ่อยครั้ง
6. ได้จัดหาสื่อการเรียนการสอนโดยขอความร่วมมือจากแหล่งข้อมูลและสื่อต่างๆ เช่น จากกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ออกเผยแพร่ให้ความรู้แก่นักเรียนในชั้นเรียน	2.70	0.77	บ่อยครั้ง
รวม	2.54	0.80	บ่อยครั้ง

จากตาราง 7 พบว่า ครูผู้ทรงคุณวุฒิปฏิบัติบทบาทด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อการป้องกันปัญหาเสพติดของนักเรียนภายในห้องเรียนมากที่สุด คือ ได้อบรมเผยแพร่ความรู้เรื่องยาเสพติดและวิธีการป้องกันปัญหาเสพติดให้แก่นักเรียน เช่น การประชุม หรือ โฮมรูม ในระดับการปฏิบัติบ่อยครั้ง โดยปฏิบัติบทบาทรวมในระดับบ่อยครั้ง

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติของครูสังกัดศึกษาในด้าน การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของนักเรียนภายนอก ห้องเรียน

บทบาทของครูสังกัดศึกษา	μ	σ	ระดับ การปฏิบัติ
1. ร่วมเผยแพร่ข่าวสารการป้องกัน ปัญหายาเสพติดให้แก่นักเรียน ในกิจกรรมวันสำคัญ หรืองาน ประเพณีที่โรงเรียนจัดขึ้น	2.76	1.09	บ่อยครั้ง
2. ท่านได้ร่วมมือกับทางโรงเรียน ในการจัดบริการสื่อทางการศึกษา ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด และวิธีการป้องกันยาเสพติด ออกเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้แก่นักเรียน	2.82	1.07	บ่อยครั้ง
3. เขียนบทความหรือข้อความสั้นๆ เชิงชักชวนให้นักเรียนเห็นภัยร้าย และการป้องกันภัยยาเสพติดตาม ป้ายประกาศ ป้ายประชาสัมพันธ์ หรือ บริเวณที่สังเกตเห็นได้ง่าย	1.82	1.33	เป็นบางครั้ง
4. เชิญชวนนักเรียนร่วมประกวดคำขวัญ เขียนเรียงความ วาดภาพ เกี่ยวกับยาเสพติด และวิธีการป้องกันปัญหายาเสพติด แล้วเผยแพร่คำขวัญ เรียงความ ภาพวาด ที่ชนะการประกวดต่อชุมชน ผู้ปกครองโดยทางวารสาร หรือ หนังสือพิมพ์ของโรงเรียน	2.58	1.22	บ่อยครั้ง
5. ประชาสัมพันธ์และรณรงค์	1.82	1.42	เป็นบางครั้ง

ตาราง 8 (ต่อ)

บทบาทของครูผู้สอน	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ
ให้ครู- อาจารย์ ลดละเลิกการสูบบุหรี่ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน			
6. ท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในเรื่องที่เกี่ยวกับยาเสพติด เหล่านี้เพียงไร			
6.1 จัดป้ายนิเทศหรือบอร์ดต่างๆ ในโรงเรียน	2.94	1.39	บ่อยครั้ง
6.2 จัดนิทรรศการในโอกาสสำคัญ เช่น วันต่อต้านยาเสพติด	3.41	1.00	บ่อยครั้ง
6.3 จัดกิจกรรมเสียดตามสายในโรงเรียน	2.64	1.57	บ่อยครั้ง
6.4 จัดทำโปสเตอร์และเอกสารแผ่นพับ เพื่อเผยแพร่ในสถานศึกษา	2.00	1.32	เป็นบางครั้ง
6.5 จัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดในสถานศึกษา	2.94	1.24	บ่อยครั้ง
7. ส่งเสริมนักเรียนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมรณรงค์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น เช่น การจัดทำนิทรรศการ ด้านภัยยาเสพติด	2.64	1.22	บ่อยครั้ง
8. ให้บริการและร่วมมือกับชุมชน ในการให้ข่าวสารถึงโทษภัยของสารเสพติดและการป้องกันปัญหาเสพติดให้แก่สมาชิกเยาวชนในชุมชน	2.05	1.14	เป็นบางครั้ง
รวม	2.53	0.94	บ่อยครั้ง

จากตาราง 8 พบว่า ครูสังคมนศึกษาปฏิบัติบทบาทด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อ
การป้องกันปัญหาเสพติดของนักเรียนภายนอกห้องเรียนมากที่สุดคือ ท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรม
เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในเรื่องที่เกี่ยวกับยาเสพติด ในการจัดนิทรรศการในโอกาสสำคัญ เช่น
วันต่อต้านยาเสพติดในระดับการปฏิบัติบ่อยครั้ง โดยปฏิบัติบทบาทรวมในระดับบ่อยครั้ง

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะบทบาทของครูสังคมศึกษาต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภองาว จังหวัดลำปาง

ข้อเสนอแนะด้านบทบาทของครูสังคมศึกษาต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภองาว จังหวัดลำปาง ครูสังคมศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะบทบาทด้านมาตรการทางการศึกษาในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภายในห้องเรียน

1.1 ครูสังคมศึกษาควรจะนำเอาเรื่องยาเสพติดเข้ามาสอดแทรกในการเรียนวิชาสังคมศึกษาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อชี้แนะให้นักเรียนได้คิดและนำไปใช้ปฏิบัติจริงในชีวิต

1.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาควรจัดสรรงบประมาณในการจัดหาสื่อและสื่อการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับยาเสพติด

1.3 ครูสังคมศึกษาควรจัดให้มีกิจกรรมเสริม และ กระตุ้นให้นักเรียนทราบถึงโทษของยาเสพติดในชั้นเรียนด้วยการประกวดวาดภาพ เขียนคำขวัญ เรียงความ

2. ข้อเสนอแนะบทบาทด้านมาตรการทางการศึกษาในด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรภายนอกห้องเรียน

2.1 ครูสังคมศึกษาควรจัดให้นักเรียนได้ไปทัศนศึกษานอกสถานที่ที่ให้ความรู้เรื่องยาเสพติด และควรจะมีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เรื่องยาเสพติดแก่นักเรียนอย่างเหมาะสมกับเวลาและโอกาส

2.2 ผู้บริหารโรงเรียน คณะครูควรจะทำให้ความร่วมมือ และสนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมที่เกี่ยวกับยาเสพติด

3. ข้อเสนอแนะบทบาทด้านมาตรการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ภายในห้องเรียน

3.1 ครูสังคมศึกษาควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดป้ายนิเทศหรือจัดบอร์ดเพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่องการป้องกันปัญหายาเสพติดแก่กลุ่มเพื่อนนักเรียนภายในห้องเรียนบ่อยๆ

4. ข้อเสนอแนะบทบาทด้านมาตรการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ภายนอกห้องเรียน

4.1 ครูสังคมศึกษาควรจะมีการจัดให้นักเรียนได้อ่านข่าวประชาสัมพันธ์เผยแพร่เรื่องยาเสพติด โดยผ่านรายการเสียงตามสายของโรงเรียนและชุมชน

5. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

5.1 คณะครูและชุมชนควรให้ความร่วมมือและประสานงานร่วมกันในการเผยแพร่ความรู้เรื่องยาเสพติดแก่นักเรียนและเยาวชนในชุมชนให้มากกว่านี้ และครูในโรงเรียนควรส่งเสริมให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้รับไปเผยแพร่ให้แก่ครอบครัว ญาติพี่น้องและเพื่อนในชุมชน

5.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาควรมีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนแหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียน เช่น ห้องสมุด ครัวมีหนังสือ หรือวารสารเกี่ยวกับยาเสพติด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียน

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 9 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพทั่วไปของนักเรียน

สถานภาพทั่วไปของนักเรียน	จำนวน (N=539)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	254	47.1
หญิง	285	52.9
2. อายุ		
11 ปี	1	0.2
12 ปี	5	10.6
13 ปี	158	29.3
14 ปี	148	27.5
15 ปี	149	27.6
16 ปี	19	3.5
อื่นๆ (17 ปีขึ้นไป)	7	1.3
3. ระดับชั้น		
มัธยมศึกษาปีที่ 1	191	35.4
มัธยมศึกษาปีที่ 2	165	30.6
มัธยมศึกษาปีที่ 3	183	34.0
4. พื้นฐานครอบครัว		
ชาวไทยพื้นราบ	436	80.9
ชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง	19	3.5
ชาวไทยภูเขาเผ่าเข่า	49	9.1
อื่นๆ (ชาวไทยภูเขาเผ่าอาข่า, ขมุ, มูเซอ, อีโก้ เป็นต้น)	35	6.5

ตาราง 9 (ต่อ)

สถานภาพทั่วไปของนักเรียน	จำนวน (N=539)	ร้อยละ
5. นักเรียนอาศัยอยู่กับ		
พ่อกับแม่	427	79.2
พ่อ	8	1.5
แม่	33	6.1
พ่อและแม่เลี้ยง	4	0.7
แม่และพ่อเลี้ยง	24	4.5
พ่อเลี้ยงหรือแม่เลี้ยง	2	0.4
ญาติหรือผู้ปกครองที่มีใช้พ่อแม่และแม่	40	7.4
อื่นๆ (อาศัยอยู่กับครูหรือภารโรงเพราะบ้านอยู่ไกลโรงเรียน)	1	0.2
6. อาชีพของบิดา/มารดา		
อาชีพของบิดา		
รับราชการ	12	2.2
พนักงาน/รัฐวิสาหกิจ	2	0.4
รับจ้าง	154	28.6
ค้าขาย	13	2.4
เกษตรกรกรรม	326	60.5
พ่อบ้าน	5	0.9
อื่นๆ (เสียชีวิต,หย่าร้าง เป็นต้น)	27	5.0
อาชีพของมารดา		
รับราชการ	2	0.4
พนักงาน/รัฐวิสาหกิจ	-	-
รับจ้าง	128	23.7
ค้าขาย	24	4.5
เกษตรกรกรรม	349	64.7

ตาราง 9 (ต่อ)

สถานภาพทั่วไปของนักเรียน	จำนวน (N=539)	ร้อยละ
แม่บ้าน	22	4.1
อื่นๆ (เสียชีวิต, หย่าร้าง เป็นต้น)	14	2.6

จากตาราง 9 พบว่า นักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุ 13 ปี อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีพื้นฐานครอบครัวเป็นชาวไทยพื้นราบ อาศัยอยู่กับพ่อและแม่ พ่อและแม่มีอาชีพเกษตรกรกรรม

ตอนที่ 2 บทบาทของครูสังคมศึกษาต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอองาว จังหวัดลำปาง

ผลการวิเคราะห์บทบาทของครูสังคมศึกษาต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอองาว จังหวัดลำปาง ตามความเห็นของนักเรียนนั้น นำเสนอตามขั้นตอนในด้านต่างๆ ดังนี้

1. บทบาทด้านมาตรการทางการศึกษา
 - 1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภายในห้องเรียน
 - 1.2 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรภายนอกห้องเรียน
2. บทบาทด้านมาตรการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
 - 2.1. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ภายในห้องเรียน
 - 2.2. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ภายนอกห้องเรียน

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติของครูสังคมศึกษาในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อป้องกันปัญหายาเสพติดของนักเรียนภายในห้องเรียน ตามความเห็นของนักเรียน

บทบาทของครูสังคมศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ครูสังคมศึกษาบอควัดอุปประสงค์การเรียนรู้รายวิชาสังคมศึกษาที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับยาเสพติด จะเน้นให้นักเรียนมีความตระหนักในปัญหายาเสพติดและมีค่านิยมที่ดีในการป้องกันตนเองจากภัยยาเสพติด	2.63	0.92	บ่อยครั้ง
2. ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ฝึกกระบวนการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาในเรื่องยาเสพติดให้นักเรียน เพื่อเป็นแนวทางให้นักเรียนนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติตนเองให้ห่างไกลจากภัยยาเสพติด	2.52	0.99	บ่อยครั้ง
3. ขณะที่มีการเรียนการสอนที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับยาเสพติดครูสังคมศึกษาได้มีการนำเอาหลักธรรมะ	2.84	0.96	บ่อยครั้ง

ตาราง 10 (ต่อ)

บทบาทของครูสังคมศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
จริยธรรม คุณธรรม มาถ่ายทอดปลูกฝังให้นักเรียน เกิดจิตสำนึกถึงภัยยาเสพติดและรู้จักนำธรรมะมาใช้ ในการปฏิบัติตนเองให้ห่างไกลจากภัยยาเสพติด			
4. ขณะที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีเนื้อหา เกี่ยวกับยาเสพติด ครูสังคมศึกษาได้นำข้อมูลเรื่อง ยาเสพติดจากสื่อต่างๆ เช่น ข่าวในหนังสือพิมพ์ รายการทีวี หรือยกตัวอย่างสถานการณ์เกี่ยวกับ ยาเสพติดในห้องเรียนมาถ่ายทอดให้นักเรียน แล้วให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นร่วมกับครู สังคมศึกษาเพื่อเป็นการสร้างความรู้ให้แก่นักเรียน	2.55	0.93	บ่อยครั้ง
5. ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดครูสังคมศึกษาได้จัด กิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้นักเรียนรู้จักใช้ ปัญญาไตร่ตรองตัดสินใจในการเลือกรับสื่อต่างๆและ การกระทำใดๆที่จะเชื่อมโยงไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด	2.52	0.96	บ่อยครั้ง
6. ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อถ่ายทอด ความรู้เรื่องที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้แก่นักเรียน ครูสังคมศึกษาได้ใช้วิธีสอนต่อไปนี้เพียงใด			
6.1 บรรยาย-ซักถาม	2.68	0.99	บ่อยครั้ง
6.2 การอภิปรายกลุ่มย่อย	2.17	1.03	เป็นบางครั้ง
6.3 การแก้ปัญหา	2.44	1.02	เป็นบางครั้ง
6.4 กระบวนการสืบสวน	1.75	1.10	เป็นบางครั้ง
6.5 การแสดงบทบาทสมมติ	1.71	1.08	เป็นบางครั้ง
6.6 การสร้างสถานการณ์จำลอง	1.30	1.00	นานๆครั้ง
6.7 กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์	2.00	1.09	เป็นบางครั้ง
6.8 เล่าเรื่องจากภาพ	2.13	1.08	เป็นบางครั้ง

ตาราง 10 (ต่อ)

บทบาทของครูสังคมศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
6.9 การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม	2.45	1.08	เป็นบางครั้ง
6.10 วิเคราะห์กรณีตัวอย่าง	2.29	1.09	เป็นบางครั้ง
6.11 การเรียนรู้แบบร่วมมือ	2.41	1.20	เป็นบางครั้ง
6.12 การจัดทัศนศึกษา เช่น พานักเรียนไป ทัศนศึกษาสถานบำบัดผู้ติดยาเสพติด เป็นต้น	0.97	1.07	นานๆครั้ง
6.13 เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ เช่น นิมนต์พระสงฆ์ มาให้ความรู้แก่นักเรียน	1.54	1.15	เป็นบางครั้ง
7. ได้นำสื่อเทคโนโลยีทันสมัยมาใช้ประกอบ การถ่ายทอดความรู้ในเรื่องยาเสพติดที่กำลัง แพร่ระบาดอยู่ในปัจจุบัน เช่น จัดฉายสไลด์ หรือคู่มือที่เกี่ยวกับยาเสพติด	1.83	0.98	เป็นบางครั้ง
8. ประเมินผลการเรียนการสอนเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ ยาเสพติด โดยการใช้วิธีตรวจผลงานกิจกรรม ที่ครูให้นักเรียนปฏิบัติส่ง เช่น เรียงความ รายงาน วาดภาพ คำขวัญ เป็นต้น	2.56	1.02	บ่อยครั้ง
9. จัดสภาพห้องเรียนให้เหมาะสมกับการส่งเสริม การป้องกันยาเสพติด เช่น มีการจัดบอร์ด นำรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดมาตกแต่ง ให้ความรู้ในห้องเรียนหรือมีมุมหนังสือ ให้นักเรียน ได้ศึกษาค้นคว้า เป็นต้น	2.52	1.12	บ่อยครั้ง
รวม	2.18	0.61	เป็นบางครั้ง

จากตาราง 10 พบว่า ครูสังคมนาศึกษาปฏิบัติบทบาทด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของนักเรียนภายในห้องเรียน ตามความเห็นของนักเรียนมากที่สุด คือ ขณะที่มามีกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับยาเสพติดครูสังคมนาศึกษาได้มีการนำเอาหลักธรรมะ จริยธรรม คุณธรรม มาถ่ายทอดปลูกฝังให้นักเรียนเกิดจิตสำนึกถึงภัยยาเสพติด และรู้จักนำธรรมะมาใช้ในการปฏิบัติตนเองให้ห่างไกลจากภัยยาเสพติด ในระดับการปฏิบัติบ่อยครั้ง โดยปฏิบัติบทบาทรวมในระดับเป็นบางครั้ง

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติของครูสังคมศึกษาในด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อการป้องกันปัญหาสุขภาพจิตของนักเรียนภายนอกห้องเรียน ตามความเห็นของนักเรียน

บทบาทของครูสังคมศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ครูสังคมศึกษาได้ประสานงานและร่วมมือกับหน่วยงานเอกชนในท้องถิ่นหน่วยงานราชการอื่นๆ เช่น สาธารณสุข ตำรวจ ฝ่ายปกครอง อ.บ.ต. ในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับยาเสพติดให้แก่นักเรียน	2.09	1.16	เป็นบางครั้ง
2. ครูสังคมศึกษาได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ปัญหาที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เช่น การแข่งขันตอบปัญหา การโต้วาที เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในมหันตภัยยาเสพติดและรู้วิธีการหลีกเลี่ยงจากยาเสพติด	1.96	1.08	เป็นบางครั้ง
3. ครูสังคมศึกษาร่วมมือกับครูภายในโรงเรียนจัดกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์หรือพัฒนาโรงเรียน โดยให้กลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงเป็นผู้นำเพื่อเสริมสร้างคุณค่าให้กับตัวนักเรียน	2.17	1.22	เป็นบางครั้ง
4. ครูสังคมศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อการป้องกันปัญหาสุขภาพจิตในกิจกรรมเหล่านี้เพียงใด			
4.1 จัดประกวดคำขวัญ เรียงความ บทความ คำกลอน ภาพวาด ในกลุ่มนักเรียน	2.64	1.04	บ่อยครั้ง
4.2 จัดฉายสไลด์หรือภาพยนตร์เกี่ยวกับยาเสพติด และวิธีการป้องกันปัญหาสุขภาพจิต	1.76	0.95	เป็นบางครั้ง
4.3 จัดนิทรรศการให้ความรู้แก่ครู อาจารย์ นักเรียน และบุคลากรในโรงเรียนเพื่อการต่อต้านยาเสพติด	1.98	1.08	เป็นบางครั้ง
4.4 จัดทัศนศึกษานอกสถานที่ที่ให้ความรู้เรื่อง	1.05	1.11	นานๆ ครั้ง

ตาราง 11 (ต่อ)

บทบาทของครูสังคมศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
ยาเสพติด เช่น สถานบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ศูนย์บำบัดผู้ติดยาเสพติด สถานีตำรวจเป็นต้น			
4.5 ทำการอบรมหน้าเสาธงเกี่ยวกับยาเสพติด	2.31	1.21	เป็นบางครั้ง
4.6 ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาชุมนุมหรือชมรม ที่มีกิจกรรมป้องกันยาเสพติด	1.76	1.18	เป็นบางครั้ง
4.7 จัดค่ายฝึกทักษะชีวิต ให้รู้จักปฏิเสธยาเสพติด	1.46	1.11	นานๆครั้ง
4.8 จัดกิจกรรมกลุ่มเพื่อนเตือนเพื่อน	1.60	1.20	เป็นบางครั้ง
4.9 จัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี	2.95	1.10	บ่อยครั้ง
4.10 ฝึกอบรมแกนนำนักเรียน	2.14	1.10	เป็นบางครั้ง
4.11 กิจกรรมเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของยาเสพติด	1.90	1.18	เป็นบางครั้ง
4.12 จัดหาวิทยากรให้ความรู้เรื่องยาเสพติดแก่นักเรียน	1.76	1.11	เป็นบางครั้ง
5. ครูสังคมศึกษาได้สนับสนุนให้นักเรียนเข้าไป มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมป้องกันยาเสพติดต่างๆ ที่โรงเรียน หน่วยงานราชการหรือหน่วยงานเอกชน ในชุมชนได้จัดขึ้นให้นักเรียน	1.96	1.22	เป็นบางครั้ง
6. ครูสังคมศึกษาเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรม เสริมหลักสูตรตามแผนงานหรือโครงการเพื่อ การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่โรงเรียน ได้จัดขึ้นเหล่านี้เพียงไร			
6.1 โครงการโรงเรียนสีขาว	2.68	1.13	บ่อยครั้ง
6.2 โครงการลานกีฬาต้านยาเสพติด	2.51	1.15	บ่อยครั้ง
6.3 โครงการอบรมธรรมะ	2.01	1.08	เป็นบางครั้ง
6.4 โครงการสืบสานวัฒนธรรมที่เน้น คุณธรรม จริยธรรม	2.08	1.18	เป็นบางครั้ง
6.5 โครงการจัดกิจกรรมรณรงค์เนื่องใน	2.60	1.15	บ่อยครั้ง

ตาราง 11 (ต่อ)

บทบาทของครูสังคัมศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
วันต่อต้านยาเสพติด			
6.6 โครงการหมู่บ้านชุมชนปลอดยาเสพติด	2.11	1.16	เป็นบางครั้ง
6.7 โครงการลานวัด ลานใจ ลานกีฬา	1.79	1.19	เป็นบางครั้ง
6.8 โครงการครอบครัวเข้มแข็ง-โรงเรียนอบอุ่น	1.63	1.28	เป็นบางครั้ง
6.9 โครงการค้ำยันสัญญา ปฏิญาณ หรือสาบานตน	2.07	1.26	เป็นบางครั้ง
ในการต่อต้านยาเสพติดว่าจะไม่ผลิต ไม่ค้าไม่เสพไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด			
7. ประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับ ยาเสพติดโดยการตรวจผลงานภาคปฏิบัติ ของนักเรียน	0.89	1.29	นานๆครั้ง
รวม	2.00	0.69	เป็นบางครั้ง

จากตาราง 11 พบว่า ครูสังคัมศึกษาปฏิบัติบทบาทด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อการป้องกันปัญหาเสพติดของนักเรียนภายนอกห้องเรียน ตามความเห็นของนักเรียนมากที่สุด คือ ครูสังคัมศึกษาเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามแผนงานหรือ โครงการเพื่อการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดที่โรงเรียนได้จัดขึ้น ในโครงการโรงเรียนสีขาว ในระดับการ ปฏิบัติบ่อยครั้ง โดยปฏิบัติบทบาทรวมในระดับเป็นบางครั้ง

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติของครูสังคมศึกษาในด้าน การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อการป้องกันปัญหาสุขภาพจิตของนักเรียนภายใน ห้องเรียน ตามความเห็นของนักเรียน

บทบาทของครูสังคมศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
1. ครูสังคมศึกษาได้อบรม เผยแพร่ความรู้เรื่อง ยาเสพติดและวิธีการป้องกันปัญหาสุขภาพจิต ให้แก่นักเรียนเช่น การประชุม หรือ โฮมรูม	2.44	1.12	เป็นบางครั้ง
2. จัดทำเอกสารเช่น เอกสารแผ่นพับ ใบความรู้ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับยาเสพติดและวิธีการป้องกัน ปัญหาสุขภาพจิตออกเผยแพร่ให้ความรู้ แก่นักเรียนในห้องเรียน	2.02	1.20	เป็นบางครั้ง
3. ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียน ใน การประชาสัมพันธ์นักเรียนในชั้นเรียนให้เข้า ร่วมงานกิจกรรมการป้องกันสารเสพติดที่โรงเรียน ชุมชนหรือองค์กรของราชการและเอกชน ได้จัดขึ้น	2.09	1.12	เป็นบางครั้ง
4. จัดให้นักเรียนประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่อง โทษภัยของยาเสพติดรวมถึงวิธีการป้องกัน ยาเสพติดของนักเรียนให้แก่เพื่อนนักเรียน ในห้องเรียน โดยผ่านการจัดบอร์ดในชั้นเรียน หรือการนำบทความในนิตยสาร วารสาร หนังสือพิมพ์มาอ่านให้เพื่อนฟัง หน้าชั้นเรียนก่อนการเรียนการสอน	2.18	1.17	เป็นบางครั้ง
5. ส่งเสริมให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการ เข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียนมาเผยแพร่ให้กับ เพื่อนในชุมชนของนักเรียนให้รับรู้ถึง โทษภัยของสารเสพติดและวิธีการป้องกัน ตนเองจากภัยยาเสพติด	2.25	1.15	เป็นบางครั้ง

ตาราง 12 (ต่อ)

บทบาทของครูสังคมศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
6. ครูสังคมศึกษาได้จัดหาสื่อการเรียนการสอน โดยขอความร่วมมือจากแหล่งข้อมูลและสื่อต่างๆ เช่น จากกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ออกเผยแพร่ให้ความรู้แก่นักเรียนในชั้นเรียน	1.95	1.10	เป็นบางครั้ง
รวม	2.16	0.87	เป็นบางครั้ง

จากตาราง 12 พบว่า ครูสังคมศึกษาปฏิบัติบทบาทด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อ
การป้องกันปัญหาเสพติดของนักเรียนภายในห้องเรียน ตามความเห็นของนักเรียนมากที่สุด คือ
ครูสังคมศึกษาได้อบรม เผยแพร่ความรู้เรื่องยาเสพติดและวิธีการป้องกันปัญหาเสพติดให้แก่
นักเรียน เช่น การประชุม หรือ โฮมรูม ในระดับการปฏิบัติเป็นบางครั้ง โดยปฏิบัติบทบาทรวม
ในระดับเป็นบางครั้ง

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติของครูสังคมศึกษาในด้าน การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของนักเรียนภายนอก ห้องเรียน ตามความเห็นของนักเรียน

บทบาทของครูสังคมศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
1. ร่วมเผยแพร่ข่าวสารการป้องกันปัญหายาเสพติด ให้แก่นักเรียนในกิจกรรมวันสำคัญ หรืองานประเพณีที่โรงเรียนจัดขึ้น	2.43	1.10	เป็นบางครั้ง
2. ร่วมมือกับทางโรงเรียนในการจัดบริการ สื่อทางการศึกษาที่ให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด และวิธีการป้องกันยาเสพติดออกเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้แก่นักเรียน	2.21	1.02	เป็นบางครั้ง
3. เขียนบทความหรือข้อความสั้นๆเชิงชักชวน ให้นักเรียนเห็นภัยร้ายและการป้องกันภัยยาเสพติด ตามป้ายประกาศ ป้ายประชาสัมพันธ์ หรือ บริเวณที่สังเกตเห็นได้ง่าย	2.21	1.12	เป็นบางครั้ง
4. เชิญชวนนักเรียนร่วมประกวดคำขวัญ เขียนเรียงความ วาดภาพเกี่ยวกับยาเสพติด และวิธีการป้องกันปัญหายาเสพติด แล้วเผยแพร่ คำขวัญ เรียงความ ภาพวาดที่ชนะ การประกวดต่อชุมชน ผู้ปกครอง โดยทางวารสาร หรือหนังสือพิมพ์ของโรงเรียน	2.60	1.16	บ่อยครั้ง
5. ประชาสัมพันธ์และรณรงค์ ให้ครู- อาจารย์ ลดละเลิกการสูบบุหรี่ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดี แก่นักเรียน	1.94	1.38	เป็นบางครั้ง
6. ครูสังคมศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ในเรื่องที่เกี่ยวกับยาเสพติด เหล่านี้เพียงไร			

ตาราง 13 (ต่อ)

บทบาทของครูสังคมศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
6.1 จัดป้ายนิเทศหรือบอร์ดต่างๆในโรงเรียน	2.80	1.04	บ่อยครั้ง
6.2 จัดนิทรรศการในโอกาสสำคัญ เช่นวันต่อต้านยาเสพติด	2.65	1.11	บ่อยครั้ง
6.3 จัดกิจกรรมเสียงตามสายในโรงเรียน	2.24	1.25	เป็นบางครั้ง
6.4 จัดทำโปสเตอร์และเอกสารแผ่นพับ เพื่อเผยแพร่ในสถานศึกษา	2.02	1.15	เป็นบางครั้ง
6.5 จัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด ในสถานศึกษา	2.48	1.12	เป็นบางครั้ง
7. ส่งเสริมนักเรียนให้มีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมรณรงค์เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น เช่น การจัดทำนิทรรศการด้านภัยยาเสพติด	2.33	1.11	เป็นบางครั้ง
8. ให้บริการและร่วมมือกับชุมชน ในการให้ข่าวสารถึงโทษภัยของสารเสพติด และการป้องกันปัญหายาเสพติด ให้แก่สมาชิกเยาวชนในชุมชน	2.14	1.14	เป็นบางครั้ง
รวม	2.34	0.80	เป็นบางครั้ง

จากตาราง 13 พบว่า ครูสังคมศึกษาปฏิบัติบทบาทด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อการป้องกันปัญหาเสพติดของนักเรียนภายนอกห้องเรียน ตามความเห็นของนักเรียนมากที่สุด คือ ครูสังคมศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในเรื่องที่เกี่ยวกับยาเสพติดในการจัดป้ายนิเทศหรือบอร์ดต่างๆในโรงเรียนในระดับการปฏิบัติบ่อยครั้ง โดยปฏิบัติบทบาทรวมในระดับเป็นบางครั้ง

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะบทบาทของครูสังคมศึกษาคือการป้องกันปัญหายาเสพติดของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภองาว จังหวัดลำปาง

ข้อเสนอแนะด้านบทบาทของครูสังคมศึกษาคือการป้องกันปัญหายาเสพติดของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภองาว จังหวัดลำปาง นักเรียนได้ให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะบทบาทของครูสังคมศึกษาด้านมาตรการทางการศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภายในห้องเรียนตามความเห็นของนักเรียน

1.1 ครูสังคมศึกษาควรสนใจสอนเรื่องยาเสพติดให้แก่นักเรียนมากกว่านี้ โดยมีสื่อที่ทันสมัยมาใช้ประกอบการสอน และควรสนใจนักเรียนอย่างทั่วถึงรักนักเรียนเท่ากันทุกคน

1.2 ครูสังคมศึกษาควรนำวิดีโอมาให้นักเรียนดูและจัดให้มีกิจกรรมที่เกี่ยวกับยาเสพติด เช่น มีการเล่นละคร เล่นเกม จัดกิจกรรมกลุ่ม เช่น วาดภาพ เขียนคำขวัญ ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเสนอความคิดในเรื่องของยาเสพติดทั้งการป้องกันและแก้ไข

2. ข้อเสนอแนะบทบาทของครูสังคมศึกษาด้านมาตรการทางการศึกษาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรภายนอกห้องเรียนตามความเห็นของนักเรียน

2.1 ครูสังคมศึกษาควรจะมีการเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้เรื่องยาเสพติด หรือพานักเรียนไปทัศนศึกษา เช่น ไปสถานบำบัดผู้ติดยาเสพติด

2.2 เวลาที่มีกิจกรรมเกี่ยวกับยาเสพติดภายนอกโรงเรียน เช่น ในหมู่บ้าน หรือสถานที่ต่าง ๆ ที่ได้จัดกิจกรรมด้านยาเสพติดครูสังคมศึกษาควรจะพานักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเหล่านั้น

2.3 ครูสังคมศึกษาควรจะมีการจัดอบรมเข้าค่ายฝึกทักษะเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติด หรือมีชุมนุมต่อต้านยาเสพติดในโรงเรียนและมีการแข่งขันประกวดบอร์ดยาเสพติด

3. ข้อเสนอแนะบทบาทของครูสังคมศึกษาด้านมาตรการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ภายในห้องเรียนตามความเห็นของนักเรียน

3.1 ครูสังคมศึกษาควรมีการจัดบอร์ด จัดป้ายนิเทศในห้องเรียน เพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่องยาเสพติดแก่นักเรียนนอกจากวันต่อต้านยาเสพติด

3.2 ครูสังคมศึกษาควรเผยแพร่ข่าวสารเรื่องยาเสพติดให้แก่นักเรียนในห้องเรียน และให้คำแนะนำแก่นักเรียนเพื่อสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์แก่เพื่อนและชุมชน

3.3 ครูสังคมศึกษาควรจัดตั้งมุมความรู้เรื่องยาเสพติดภายในห้องเรียน หรือจัดบอร์ดจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อเผยแพร่ความรู้แก่นักเรียน

4. ข้อเสนอแนะบทบาทของครูสังคมศึกษาด้านมาตรการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ภายนอกห้องเรียนตามความเห็นของนักเรียน

4.1 ครูสังคมศึกษาควรจะเผยแพร่ข่าวสารเรื่องยาเสพติดผ่านการอบรมหน้าเสาธง อบรมประจำสัปดาห์ และการประชุมผู้ปกครอง

4.2 ครูสังคมศึกษาควรจะเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารด้านยาเสพติดภายนอก ห้องเรียน และควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ความรู้กับครูสังคมศึกษา เช่น ได้พูด ในรายการเสียดามสาย เป็นต้น

4.3 ครูสังคมศึกษาและครูในโรงเรียนควรมีการทำป้ายคำขวัญรณรงค์เกี่ยวกับยาเสพติด ติดเผยแพร่ตามหมู่บ้าน

4.4 ครูสังคมศึกษาควรจัดนิทรรศการหรือจัดป้ายนิเทศ จัดบอร์ด เผยแพร่ความรู้เรื่อง ยาเสพติดตามสถานที่ต่าง ๆ ที่สังเกตเห็นได้ง่ายในบริเวณโรงเรียน

4.5 ครูสังคมศึกษาควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมในวันต่อต้านยาเสพติด เช่น ร่วมจัดนิทรรศการต่อต้านยาเสพติด ให้มีการแสดงละครต่อต้านยาเสพติด

5. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

5.1 ครูสังคมศึกษาและครูในโรงเรียนควรจัดกิจกรรมต่อต้านยาเสพติดให้มีอย่าง ต่อเนื่อง หรือเทอมละครึ่ง

5.2 ครูสังคมศึกษาควรจะเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับยาเสพติดในโรงเรียน

5.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาควรจัดส่ง หรือนำเอกสารแผ่นพับมาแจกให้แก่นักเรียนและผู้ปกครอง

5.4 เจ้าหน้าที่ตำรวจและฝ่ายปกครองควรช่วยกันจับคนขายยาเสพติดภายในหมู่บ้านให้ หมดสิ้นไป

5.5 ควรมีการเชิญผู้ปกครองมาประชุมร่วมกัน และเชิญตำรวจมาเป็นวิทยากรอบรมให้ ผู้ปกครองและ นักเรียนให้ทราบถึงผลเสียของยาเสพติด

5.6 อาจารย์ทุกคนควรช่วยกันรณรงค์ประกาศเตือนเพื่อนนักเรียนที่กำลังหลงผิดให้ กลับใจหันมาเล่นกีฬาแทนการ ไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

5.7 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดควรจะเข้าไปเผยแพร่ ความรู้ให้คนในชุมชนเข้าใจถึงโทษภัยของยาเสพติด

5.8 ครู ผู้ปกครอง และนักเรียนควรร่วมกันดูวิดีโอเกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อทำความเข้าใจ ร่วมกันถึงโทษภัยของยาเสพติดและหาแนวทางการป้องกันยาเสพติดให้แก่ นักเรียน

5.9 โรงเรียนควรจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวกับเครื่องเสียงเพื่อใช้ในการเผยแพร่ข่าวสาร ด้านยาเสพติดอย่างทั่วถึงให้แก่ นักเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้บริหารโรงเรียน

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานโดยทั่วไปของผู้บริหารโรงเรียน

ตาราง 14 แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามพื้นฐาน โดยทั่วไปของผู้บริหารโรงเรียน

ข้อมูลพื้นฐาน โดยทั่วไป	จำนวน (N=8)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	8	100
2. อายุ		
ตั้งแต่ 31 - 40 ปี	1	12.5
41 - 50 ปี	3	37.5
51 - 60 ปี	4	50.0
3. ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ใน ตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน		
ตั้งแต่ 2 - 11 ปี	3	37.5
12 - 21 ปี	1	12.5
22 - 31 ปีขึ้นไป	4	50.0

จากตาราง 14 พบว่า ข้อมูลพื้นฐานโดยทั่วไปของผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศชายทั้งหมด มีอายุระหว่าง 51 - 60 ปี มีระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนอยู่ระหว่าง 22 - 31 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของครูสังคมศึกษาต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภองาว จังหวัดลำปาง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร โรงเรียนที่มีต่อบทบาทของครูสังคมศึกษาต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของนักเรียน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภองาว จังหวัดลำปาง โดยนำเสนอตามขั้นตอนในด้านต่างๆดังนี้

1. บทบาทของครูสังคมศึกษาด้านมาตรการทางการศึกษา
 - 1.1 บทบาทด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภายในห้องเรียน
 - 1.2 บทบาทด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรภายนอกห้องเรียน
2. บทบาทของครูสังคมศึกษาด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
 - 2.1 บทบาทด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ภายในห้องเรียน
 - 2.2 บทบาทด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ภายนอกห้องเรียน

ตาราง 15 แสดงจำนวนและร้อยละตามความเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนต่อบทบาทด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อการป้องกันปัญหาเสพติดภายในห้องเรียนของครูสังคมศึกษา

บทบาทของครูสังคมศึกษา	จำนวน (N=8)	ร้อยละ
1. วิธีการสอน		
- ครูสังคมศึกษาสอนด้วยวิธีบรรยาย อธิบาย หน้าชั้นเรียน	8	100.0
- ครูสังคมศึกษาสอนด้วยวิธีกรณีศึกษาจากตัวอย่าง ในโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์	2	25.0
- ครูสังคมศึกษาสอนด้วยวิธีการใช้แหล่งการเรียนรู้ใน ห้องสมุด(เพื่อทำรายงาน) และท้องถิ่น(ยกตัวอย่างบุคคล ที่ติดยาในชุมชน)	2	25.0
- ครูสังคมศึกษาสอนด้วยการแทรกบูรณาการ เรื่องที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในรายวิชาสังคมศึกษา	1	12.5
- ครูสังคมศึกษาได้ให้นักเรียนเล่าประสบการณ์	1	12.5

ตาราง 15 (ต่อ)

บทบาทของครูผู้สอน	จำนวน (N=8)	ร้อยละ
ที่เคยพบเห็นผู้ติดยาเสพติดในชุมชน(พฤติกรรม บุคคลลักษณะ)		
2. การใช้สื่อการสอน		
- ใช้สื่อประเภทแผ่นภูมิ ภาพพลิก รูปภาพ โปสเตอร์	6	75.0
- ใช้สื่อประเภทสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร หนังสือ เอกสาร แผ่นพับ ที่เกี่ยวกับ ยาเสพติด	4	50.0
- ใช้สื่อประเภทของจำลองที่เป็นประเภทสารเสพติด เช่น สุรา กล้วยา บุหรี่ ทินเนอร์	1	12.5
- ใช้สื่อในรูปแบบของรายการทีวีที่เกี่ยวกับยาเสพติด และวิดีโอ(ใช้เฉพาะวันต่อต้านยาเสพติดสากล)	1	12.5
- ไม่ได้ใช้สื่อการสอนประกอบการสอน เรื่องเกี่ยวกับยาเสพติด	1	12.5
3. การวัดผลประเมินผล		
- แบบทดสอบตามเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับยาเสพติด	8	100.0
- สังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน การแสดงความคิดเห็นและการเล่าประสบการณ์ ที่นักเรียนเคยพบเห็นผู้ติดยาเสพติดในชุมชน	7	87.5
- การใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์กับนักเรียน(กลุ่มเสี่ยง)	3	37.5
- การตรวจรายงานที่ครูให้นักเรียนปฏิบัติส่ง	1	12.5
- การประเมินผลตามสภาพแท้จริง(ใช้การวัดความรู้สึกที่มี ต่อตนเองและต่อคนอื่นเกี่ยวกับยาเสพติด)	1	12.5

จากตาราง 15 พบว่า ครูสังคมนาฏศิลป์ตีบทบาทด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อการป้องกันปัญหาเสพติดภายในห้องเรียนตามความเห็นของผู้บริหารโรงเรียนมากที่สุดคือ ครูสังคมนาฏศิลป์ได้สอนด้วยวิธีบรรยาย อธิบาย หน้าชั้นเรียน และทำการวัดผลประเมินผลโดยใช้ แบบทดสอบตามเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับยาเสพติด

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ตาราง 16 แสดงจำนวนและร้อยละตามความเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อบทบาทด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อการป้องกันปัญหายาเสพติดภายนอกห้องเรียนของครูสังคมศึกษา

บทบาทของครูสังคมศึกษา	จำนวน (N=8)	ร้อยละ
1. ครูสังคมศึกษาได้มีส่วนร่วมร่วมกับครูในโรงเรียนร่วมกันวางแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เกี่ยวกับยาเสพติด	8	100.0
2. ครูสังคมศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่โรงเรียนได้จัดขึ้นคือ		
2.1 โครงการโรงเรียนสีขาว		
- จัดและร่วมเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดในวันต่อต้านยาเสพติดสากล	8	100.0
- โครงการส่งเสริมสุขภาพโดยจัดกิจกรรมกีฬาที่สนับสนุนให้นักเรียนออกกำลังกายเพื่อให้นักเรียนห่างไกลจากยาเสพติดที่แพร่ระบาดในชุมชน	8	100.0
- การร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดกิจกรรมกีฬาต้านยาเสพติดในโรงเรียน	8	100.0
- สอดแทรกเรื่องยาเสพติดในกิจกรรมสร้างสรรค์ปัญหาในวันสำคัญของทางราชการ เช่น ตอบปัญหาประกวดวาดภาพ คำขวัญ เรียงความ เป็นต้น	6	75.6
- จัดป้ายนิเทศ บอร์ด นิทรรศการเกี่ยวกับยาเสพติดในวันต่อต้านยาเสพติดสากล	5	62.5
- เข้าค่ายระเบียบวินัยปฏิบัติตนเพื่อฝึกคุณธรรมและจริยธรรม ณ ค่ายประตูลำ	1	12.5
2.2 สอดแทรกความรู้เรื่องยาเสพติดในกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารียุวกาชาด	8	100.0
2.3 โครงการสนทนาศิษย์-ลูก	8	100.0

ตาราง 16 (ต่อ)

บทบาทของครูสังคมศึกษา	จำนวน (N=8)	ร้อยละ
2.4 ให้คำปรึกษา ควบคุม แนะนำ เผื่อสังเกต กลุ่มเสี่ยงแล้วรายงานผลแก่สำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอ	8	100.0
2.5 จัดกิจกรรมด้านศาสนาสอดแทรกการป้องกัน ยาเสพติดให้แก่นักเรียนตามกลุ่ม โรงเรียน (เข้าค่ายพัฒนาจิต(3),เข้าค่ายจริยธรรม(3), เข้าค่ายชูพุทธ(2))	8	100.0
2.6 ร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานสาธารณสุข เจ้าหน้าที่ตำรวจในการมาเป็นวิทยากรให้ความรู้ เรื่องยาเสพติดแก่นักเรียน เช่น การอบรมคลินิกฟ้าใส อบรมเหยี่ยวข่าว เป็นต้น	8	100.0
2.7 สอดแทรกความรู้เรื่องยาเสพติดในกิจกรรม อบรมหน้าเสาธง การประชุมประจำสัปดาห์ ในฐานะครูประจำแคว	7	87.5
2.8 สอดแทรกความรู้เรื่องยาเสพติดให้แก่ ผู้ปกครองและนักเรียน ในวันปฐมนิเทศ วันปัจฉิมนิเทศ	4	50.0
2.9 โครงการปลอดยาเสพติด โดย		
- ประชาคมปลอดยาเสพติด (ระหว่างชุมชนและ โรงเรียน)	1	12.5
- ประชาคมปลอดยาเสพติด (ระหว่างนักเรียนและครู)	3	37.5
2.10 สอดแทรกกระบวนการทักษะชีวิตเข้าสู่กิจกรรม เสริมหลักสูตรที่โรงเรียนจัดให้แก่นักเรียน ในรูปของ การให้ความรู้ คำแนะนำแก่นักเรียนว่าควรปฏิบัติตน อย่างไรให้ห่างไกลจากภัยยาเสพติด	1	12.5
2.11 การพานักเรียนไปทัศนศึกษา	1	12.5

ตาราง 16 (ต่อ)

บทบาทของครูสังคมศึกษา	จำนวน (N=8)	ร้อยละ
2.12 โครงการพี่สอนน้อง	1	12.5
2.13 ร่วมมือและประสานกับคณะกรรมการ โรงเรียน (ตัวแทนผู้ปกครอง) ในการสอดส่อง ดูแลพฤติกรรมของนักเรียน	1	12.5
3. ครูสังคมศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผล กิจกรรมเสริมหลักสูตรดังนี้		
3.1 สังเกตการร่วมกิจกรรมของนักเรียน	7	87.5
3.2 สอนถามสัมภาษณ์ (นักเรียนที่กำลังจะ เป็นกลุ่มเสี่ยง)	4	50.0
3.3 ดูผลงานใน โครงการหรือกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติ	2	25.0
3.4 ร่วมกับครูฝ่ายปกครองในการให้ความ ร่วมมือติดตามสอดส่องพฤติกรรมของ นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง	2	25.0
3.5 แบบบันทึกพฤติกรรมร่วมกิจกรรม ของนักเรียน	1	12.5
3.6 การสำรวจเพื่อนต่อเพื่อนที่กำลังเป็นกลุ่มเสี่ยง แล้วนำเสนอรายงานผลต่อครูเพื่อนำมาปรับปรุง แก้ไขในตัวนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง	1	12.5

จากตาราง 16 พบว่า ครูสังคมศึกษาปฏิบัติบทบาทด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อการป้องกันปัญหาสุขภาพจิตภายนอกห้องเรียนตามความเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนมากที่สุดคือ ครูสังคมศึกษาได้มีส่วนร่วมกับครูในโรงเรียนร่วมกันวางแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เกี่ยวกับยาเสพติด ครูสังคมศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่โรงเรียนได้จัดขึ้น คือ โครงการ โรงเรียนสีขาวในส่วนของ การจัดและร่วมเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดในวันต่อต้านยาเสพติดสากล โครงการส่งเสริมสุขภาพ โดยจัดกิจกรรมกีฬาที่สนับสนุนให้นักเรียนออกกำลังกาย

เพื่อให้นักเรียนห่างไกลจากยาเสพติดที่แพร่ระบาดในชุมชน การร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดกิจกรรมกีฬาต้านยาเสพติดในโรงเรียน นอกจากนี้ก็มีการสอดแทรกความรู้เรื่องยาเสพติดในกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ยุวภาษาชด โครงการสนทนาศิษย์-ลูก ให้คำปรึกษา ควบคุมแนะนำ เฝ้าสังเกตกลุ่มเสี่ยงแล้วรายงานผลแก่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอจาง จัดกิจกรรมด้านศาสนาสอดแทรกการป้องกันยาเสพติดให้แก่นักเรียนตามกลุ่มโรงเรียน (เข้าค่ายพัฒนาจิต(3), เข้าค่ายจริยธรรม(3), เข้าค่ายยุวพุทธ(2)) และการร่วมมือประสานงานกับหน่วยงานสาธารณสุข เจ้าหน้าที่ตำรวจในการมาเป็นวิทยากรให้ความรู้เรื่องยาเสพติดแก่นักเรียน เช่น การอบรมคลินิกฟ้าใส อบรมเหยี่ยวข่าว เป็นต้น

ตาราง 17 แสดงจำนวนและร้อยละตามความเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนต่อบทบาทด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อการป้องกันปัญหาเสพติดภายในห้องเรียนของครูสังกัดมศึกษา

บทบาทของครูสังกัดมศึกษา	จำนวน (N=8)	ร้อยละ
1. มีส่วนร่วมกับครูใน โรงเรียนจัดบอร์ด ป้ายนิเทศตามห้องเรียน	7	87.5
2. ครูสังกัดมศึกษาได้แจ้งข่าวสารประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนในชั้นเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดที่โรงเรียนหรือหน่วยงานภายนอกโรงเรียนได้จัดขึ้น	4	50.0

จากตาราง 17 พบว่า ครูสังกัดมศึกษาปฏิบัติบทบาทด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อการป้องกันปัญหาเสพติดภายในห้องเรียนตามความเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนมากที่สุด คือ มีส่วนร่วมกับครูใน โรงเรียนจัดบอร์ด ป้ายนิเทศ ตามห้องเรียน

ตาราง 18 แสดงจำนวนและร้อยละตามความเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนค้อบพาทค้ำน การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อการป้องกันปัญหายาเสพติดภายนอกห้องเรียน ของครูสังกัดมศึกษา

บทบาทของครูสังกัดมศึกษา	จำนวน (N=8)	ร้อยละ
1. แจ้งข่าวประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ที่เกี่ยวกับยาเสพติดผ่านการอบรมหน้าเสาธงหรือ รายการเสียงตามสาย	5	62.5
2. ร่วมมือกับครูในโรงเรียนจัดบอร์ด ป้ายนิเทศ เกี่ยวกับ ยาเสพติดตามอาคารเรียนในวันต่อต้านยาเสพติดสากล	5	62.5
3. ร่วมจัดและเข้าร่วมกิจกรรมเผยแพร่รณรงค์ต่อต้าน ยาเสพติดในกิจกรรม Walk Rally ในวันต่อต้าน ยาเสพติดสากล	3	37.5
4. มีส่วนร่วมในการนำผลงานของนักเรียนที่ชนะการ แข่งขันเช่น เรียงความ คำกลอน เป็นต้น ติดตามบอร์ด ของโรงเรียน	1	12.5

จากตาราง 18 พบว่า ครูสังกัดมศึกษาปฏิบัติบทบาทด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เพื่อการป้องกันปัญหายาเสพติดภายนอกห้องเรียนตามความเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนมากที่สุดคือ แจ้งข่าวประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับยาเสพติดผ่านการอบรมหน้าเสาธง หรือเสียงตามสายและการให้ความร่วมมือกับครูใน โรงเรียนจัดบอร์ด ป้ายนิเทศ เกี่ยวกับยาเสพติด ตามอาคารเรียนในวันต่อต้านยาเสพติดสากล

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่มีต่อบทบาทของครู สังกศศึกษาต่อการป้องกันปัญหาสุขภาพจิตของนักเรียน ใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภองาว จังหวัดลำปาง ผู้บริหารโรงเรียนให้ข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะบทบาทของครูสังคศศึกษาด้านมาตรการทางการศึกษาในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนภายในห้องเรียน

1.1 ครูสังคศศึกษาควรสอดแทรกให้คำแนะนำเรื่องยาเสพติดแก่นักเรียนในรายวิชา สังกศศึกษา

1.2 ครูสังคศศึกษาควรมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการพัฒนารูปแบบการเรียน การสอนให้สนุกและน่าสนใจแก่นักเรียน

1.3 ครูสังคศศึกษาควรจะให้ความเอาใจใส่นักเรียนให้มากกว่าคำนึงถึงผลงานของ ตนเอง

2. ข้อเสนอแนะบทบาทของครูสังคศศึกษาด้านมาตรการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ภายนอกห้องเรียน

2.1 ครูสังคศศึกษาควรจะเข้ามามีบทบาทในการเผยแพร่ข่าวสารเรื่องยาเสพติดใน รายการเสียงตามสายของโรงเรียนให้นักเรียน

3. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

3.1 หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตใน สถานศึกษาควรมีการจัดสรรงบประมาณ วัสดุ สื่อ ที่เกี่ยวกับยาเสพติดให้พอกับความต้องการที่ โรงเรียนจะนำมาจัดกิจกรรมให้นักเรียน

3.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตในสถานศึกษา ควรจะเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับยาเสพติดให้นักเรียน

3.3 หน่วยงานทางการศึกษาหรือโรงเรียนควรมีการจัดอบรมการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้แก่ครูสังคศศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนเรื่องยาเสพติดในชั้นเรียนจะ ได้มีกิจกรรมที่หลากหลายและสนุกน่าสนใจแก่นักเรียน

3.4 โรงเรียนควรจะให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันยาเสพติดใน โรงเรียนระหว่างครูกับผู้ปกครองให้เป็นกิจจะลักษณะเฉพาะ ที่จะทำหน้าที่ดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษ แก่นักเรียน

3.5 หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาควรมีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับยาเสพติดมาจัดให้แก่นักเรียนที่โรงเรียน

3.6 หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่เฉพาะลงมาพื้นที่ที่มีปัญหายาเสพติดมาให้ความรู้เป็นวิทยากรและรับทราบปัญหาเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาในโรงเรียน

3.7 ควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมและได้ปฏิบัติจริงเพื่อให้นักเรียนเกิดจิตสำนึกที่เกี่ยวกับยาเสพติด

3.8 ผู้บริหารโรงเรียนควรจะไปดูแลติดตามและให้กำลังใจแก่ครูและนักเรียนในกิจกรรมที่เกี่ยวกับยาเสพติด

3.9 ควรจะมีโครงการอบรมให้แก่นักเรียนกลุ่มเสี่ยง

3.10 ผู้นำชุมชน ท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันยาเสพติดควรร่วมมือกันในการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของหัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานโดยทั่วไปของหัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษา

ตาราง 19 แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามพื้นฐาน โดยทั่วไปของหัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษา

ข้อมูลพื้นฐาน โดยทั่วไป	จำนวน (N=8)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	6	75.0
หญิง	2	25.0
2. อายุ		
ตั้งแต่ 31 - 39 ปี	2	25.0
41 - 49 ปีขึ้นไป	6	75.0
3. ประสบการณ์การสอนวิชาสังคมศึกษา		
1 - 5 ปี	4	50.0
6 - 10 ปีขึ้นไป	4	50.0
4. วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	1	12.5
ปริญญาตรี	7	87.5
สาขาวิชาที่จบการศึกษา		
สาขาประถมศึกษา	3	37.5
สาขาสังคมศึกษา	3	37.5
สาขาประวัติศาสตร์	1	12.5
สาขาอุตสาหกรรมศิลป์	1	12.5
5. ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษา		
1 - 5 ปี	5	62.5
6 - 10 ปีขึ้นไป	3	37.5

จากตาราง 19 พบว่า ข้อมูลพื้นฐานโดยทั่วไปของหัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุอยู่ระหว่าง 41 - 49 ปีเป็นขึ้นไป มีประสบการณ์สอนวิชาสังคมศึกษา อยู่ระหว่าง 1-5 ปี และระหว่าง 6-10 ปีขึ้นไป มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จบสาขาวิชาเอก ประถมศึกษาและเอกสังคมศึกษา และปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษาอยู่ ระหว่าง 1-5 ปี

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของครูสังคมศึกษาต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภองาว จังหวัดลำปาง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ของหัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษาที่มีต่อบทบาทของครูสังคมศึกษาต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภองาว จังหวัดลำปาง โดยนำเสนอตามขั้นตอนในด้านต่างๆดังนี้

1. บทบาทของครูสังคมศึกษาด้านมาตรการทางการศึกษา
 - 1.1 บทบาทด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภายในห้องเรียน
 - 1.2 บทบาทด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรภายนอกห้องเรียน
2. บทบาทของครูสังคมศึกษาด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
 - 2.1 บทบาทด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ภายในห้องเรียน
 - 2.2 บทบาทด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ภายนอกห้องเรียน

ตาราง 20 แสดงจำนวนและร้อยละตามความเห็นของหัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษาต่อบทบาทด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อการป้องกันปัญหายาเสพติดภายในห้องเรียนของครูสังคมศึกษา

บทบาทของครูสังคมศึกษา	จำนวน (N=8)	ร้อยละ
1. วิธีการสอน		
- ครูสังคมศึกษาสอนด้วยวิธีบรรยาย อธิบาย หน้าชั้นเรียน	7	87.5
- ครูสังคมศึกษาสอนด้วยวิธียกกรณีศึกษาจากตัวอย่าง ในโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์	7	87.5
- ครูสังคมศึกษาได้สอนแบบอภิปรายซักถาม รายงานหน้าชั้นเรียน	3	37.5
- ครูสังคมศึกษาสอนด้วยวิธีการใช้แหล่งการเรียนรู้ ในห้องสมุด(เพื่อทำรายงาน) และท้องถิ่น(ยกตัวอย่างบุคคล	2	25.0

ตาราง 20 (ต่อ)

บทบาทของครูสังคมศึกษา	จำนวน (N=8)	ร้อยละ
- ครูสังคมศึกษาสอนแทรกบูรณาการเรื่อง ที่เกี่ยวกับยาเสพติดในรายวิชาสังคมศึกษา	1	12.5
- ครูสังคมศึกษาได้เชิญพระมาเป็นวิทยากร ให้ความรู้เรื่องยาเสพติดแก่นักเรียน	1	12.5
- ครูสังคมศึกษาได้สอนแบบเล่าเรื่อง บทบาทสมมุติ โครงการงาน	1	12.5
2. การใช้สื่อการสอน		
- ใช้สื่อประเภทแผ่นภาพ โปสเตอร์ รูปภาพต่างๆ ที่เกี่ยวกับยาเสพติด	7	87.5
- เครื่องฉายสไลด์ วีดิทัศน์ เทปเพลง วีดีโอ (ใช้เฉพาะวันต่อต้านยาเสพติด)	4	50.0
- ใช้สื่อประเภทสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร หนังสือ เอกสาร แผ่นพับ ที่เกี่ยวกับยาเสพติด	2	25.0
- ของจริงจากอนามัย และของเหลือจาก สิ่งแวกล้อมในชุมชน	1	12.5
- ป้ายนิเทศ	1	12.5
3. การวัดผลประเมินผล		
- แบบทดสอบตามเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับยาเสพติด	8	100.0
- สังเกตพฤติกรรมร่วมกิจกรรมใน ห้องเรียนของนักเรียน	6	75.0
- สัมภาษณ์นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง	3	37.5
- ให้นักเรียนมีส่วนร่วมกับครูในโรงเรียน ในการสังเกตติดตามพฤติกรรมของนักเรียน	2	25.0

ตาราง 20 (ต่อ)

บทบาทของครูสังคัมศึกษา	จำนวน (N=8)	ร้อยละ
ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงต่อยาเสพติด		
- การตรวจผลงานนักเรียนจากแบบฝึกหัด	2	25.0
- แบบสอบถามแทรกในแบบทดสอบ	2	25.0
- การใช้เพิ่มสะสมงาน	1	12.5
- การประเมินผลตามสภาพแท้จริง (ใช้การวัดความรู้สึกที่มีต่อตนเองและ ต่อคนอื่นเกี่ยวกับยาเสพติด)	1	12.5

จากตาราง 20 พบว่า ครูสังคัมศึกษาปฏิบัติบทบาทด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อป้องกันปัญหาเสพติดภายในห้องเรียนตามความเห็นของหัวหน้าหมวดวิชาสังคัมศึกษามากที่สุดคือ ทำการวัดผลประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบตามเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ตาราง 21 แสดงจำนวนและร้อยละตามความเห็นของหัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษาคณะพยาบาล
ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อป้องกันปัญหาเสพติดภายนอกห้องเรียน
ของครูสังคมศึกษา

บทบาทของครูสังคมศึกษา	จำนวน (N=8)	ร้อยละ
1. ครูสังคมศึกษามีส่วนร่วมกับครูในโรงเรียน ในวางแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ที่เกี่ยวกับยาเสพติด	8	100.0
2. ครูสังคมศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตร ที่โรงเรียนได้จัดขึ้นคือ		
2.1 โครงการ โรงเรียนสีขาว		
- จัดและร่วมเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดในวันต่อต้าน ยาเสพติดสากล	8	100.0
- โครงการส่งเสริมสุขภาพ โดยจัดกิจกรรมกีฬาที่สนับสนุน ให้นักเรียนออกกำลังกายเพื่อให้นักเรียนห่างไกล จากยาเสพติดที่แพร่ระบาดในชุมชน	8	100.0
- การร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนตำบล ในการจัดกิจกรรมกีฬาด้านยาเสพติดใน โรงเรียน	8	100.0
- จัดป้ายนิเทศ บอร์ด นิทรรศการเกี่ยวกับยาเสพติด ในวันต่อต้านยาเสพติดสากล	7	87.5
- สอดแทรกเรื่องยาเสพติดในกิจกรรมสร้างสรรค์ปัญญา ในวันสำคัญของทางราชการ เช่นตอบปัญหา ประกวดวาดภาพ คำขวัญ เรียงความ เป็นต้น	6	75.6
- เข้าค่ายระเบียบวินัยปฏิบัติตนเพื่อฝึกคุณธรรม และจริยธรรม ณ ถ่ายประดู่ผา	1	12.5
2.2 สอดแทรกความรู้เรื่องยาเสพติดในกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ยุวกาชาด	8	100.0
2.3 โครงการสนทนาศิษย์-ลูก	8	100.0

ตาราง 21 (ต่อ)

บทบาทของครูสังคมศึกษา	จำนวน (N=8)	ร้อยละ
2.4 จัดกิจกรรมด้านศาสนาสอดแทรก การป้องกันยาเสพติดให้นักเรียน ตามกลุ่มโรงเรียน (เข้าค่ายพัฒนาจิต(3) เข้าค่ายจริยธรรม(3), เข้าค่ายยุวพุทธ (2))	8	100.0
2.5 รายงานผลนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง แก่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ	8	100.0
2.6 ร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงาน สาธารณสุขและเจ้าหน้าที่ตำรวจในการเป็นวิทยากร ให้ความรู้เรื่องยาเสพติดแก่นักเรียน เช่น อบรมคลินิกฟ้าใส อบรมเหยี่ยวข่าว เป็นต้น	8	100.0
2.7 สอดแทรกความรู้เรื่องยาเสพติด ในกิจกรรมอบรมหน้าเสาธง การประชุม ประจำสัปดาห์ในฐานะครูประจำเวร	5	62.5
2.8 สอดแทรกความรู้เรื่องยาเสพติด ให้แก่ผู้ปกครองและนักเรียน ในวันปฐมนิเทศ วันปัจฉิมนิเทศ	3	37.5
2.9 สอดแทรกเรื่องยาเสพติดเข้าสู่ กิจกรรมชุมนุมต่างๆเช่นชุมนุมกีฬา	3	37.5
2.10 โครงการปลอดยาเสพติด โดย		
- ประชาคมปลอดยาเสพติด (ระหว่างชุมชน และโรงเรียน)	1	12.5
- ประชาคมปลอดยาเสพติด (ระหว่างนักเรียน กับครูในโรงเรียน)	3	37.5

ตาราง 21 (ต่อ)

บทบาทของครูสังคมศึกษา	จำนวน (N=8)	ร้อยละ
2.11 มีส่วนร่วมในการส่งนักเรียนเข้าร่วมประกวดคำขวัญ เรียงความ ตอบปัญหา ในงานแข่งขันทักษะทางวิชาการของหน่วยงาน การศึกษาภายนอกโรงเรียน เช่น สำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอฯ ได้จัดขึ้น	2	25.0
2.12 มีส่วนร่วมในการพานักเรียนไปทัศนศึกษาหรือพาไปนอกสถานที่เช่น พาไปสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอฯ ในวันประถมศึกษา	2	25.0
2.13 กิจกรรมในฐานะครูประจำชั้นที่ด้อยสังเกต เผื่อ นักเรียนที่มีพฤติกรรมอยู่ในกลุ่มเสี่ยงต่อยาเสพติด ในสิ่งแวดล้อมที่เป็นจริงของนักเรียน	2	25.0
2.14 สอดแทรกความรู้เรื่องยาเสพติด ในกิจกรรมแนะแนวของโรงเรียน	1	12.5
2.15 สอดแทรกกระบวนการทักษะชีวิตเข้าสู่กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่โรงเรียนจัดให้แก่ นักเรียน ในรูปของการให้ความรู้ คำแนะนำ แก่นักเรียน ว่าควรปฏิบัติตนอย่างไรให้ห่างไกลจากยาเสพติด	1	12.5
2.16 โครงการพี่สอนน้อง	1	12.5
2.17 ร่วมมือและประสานงานกับคณะกรรมการ โรงเรียน (ตัวแทนผู้ปกครอง) ผู้นำชุมชน ในการสอดส่องดูแลพฤติกรรมของนักเรียน	1	12.5

ตาราง 21 (ต่อ)

บทบาทของครูสังคมศึกษา	จำนวน (N=8)	ร้อยละ
3. ครูสังคมศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผล กิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังนี้		
3.1 สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน หรือใช้แบบบันทึกพฤติกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน	6	75.0
3.2 ใช้แบบสัมภาษณ์ (ในกลุ่มเสี่ยง/ กิจกรรมเกี่ยวกับยาเสพติดที่โรงเรียน จัดให้แก่ นักเรียน)	4	50.0
3.3 แบบสอบถาม (ในกลุ่มเสี่ยง/ กิจกรรมเกี่ยวกับยาเสพติดที่โรงเรียน จัดให้แก่ นักเรียน)	3	37.5
3.4 ประเมินผลแต่ละกิจกรรมที่เกี่ยวกับยาเสพติด ทุกสิ้นปีการศึกษาโดยดูผลงานของการดำเนินกิจกรรม	2	25.0
3.5 ใช้การประเมินผลจากสภาพจริง (แบบวัดความรู้สึกที่มีต่อตนเอง และต่อคนอื่นที่เกี่ยวกับยาเสพติด)	1	12.5
3.6 แบบทดสอบ	1	12.5
3.7 การเฝ้าสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงต่อยาเสพติด	1	12.5
3.8 จัดนักเรียนออกเป็น 5 หมู่แล้วให้ นักเรียนเป็นผู้สังเกตการให้ความร่วมมือ ของนักเรียนด้วยกันในกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับยาเสพติดแล้วรายงานผลแก่ครู ผู้รับผิดชอบในกิจกรรมด้านยาเสพติด	1	12.5

จากตาราง 21 พบว่า ครูสังคัมศึกษานิเทศน์บทบาทด้านบทบาทด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อการป้องกันปัญหาสุขภาพจิตภายนอกห้องเรียน ตามความเห็นของหัวหน้าหมวดวิชาสังคัมศึกษามากที่สุดคือ มีส่วนร่วมกับครูในโรงเรียนในวางแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เกี่ยวกับยาเสพติด ครูสังคัมศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่โรงเรียนจัดในโครงการโรงเรียนสีขาวในส่วนของกิจกรรมจัดและร่วมเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดในวันต่อต้านยาเสพติดสากล โครงการส่งเสริมสุขภาพโดยจัดกิจกรรมกีฬาที่สนับสนุนให้นักเรียนออกกำลังกายเพื่อให้นักเรียนห่างไกลจากยาเสพติดที่แพร่ระบาดในชุมชน การร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดกิจกรรมกีฬาต้านยาเสพติดในโรงเรียน การจัดป้ายนิเทศ บอร์ด การสอดแทรกความรู้เรื่องยาเสพติดในกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ยุวกาชาด โครงการสนทนาศิษย์-ลูก การจัดกิจกรรมด้านศาสนาสอดแทรกการป้องกันยาเสพติดให้แก่นักเรียนตามกลุ่ม โรงเรียน (เข้าค่ายพัฒนาจิต(3), เข้าค่ายจริยธรรม(3), เข้าค่ายชูพุทธ (2)) การรายงานผลนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงแก่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ การร่วมมือประสานงานกับหน่วยงานสาธารณสุข และเจ้าหน้าที่ตำรวจในการเป็นวิทยากรให้ความรู้เรื่องยาเสพติดแก่นักเรียน เช่น อบรมคลินิกฟ้าใส อบรมเหยี่ยวข่าว เป็นต้น

ตาราง 22 แสดงจำนวนและร้อยละตามความเห็นของหัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษาต่อบทบาทด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อการป้องกันปัญหายาเสพติดภายในห้องเรียนของครูสังคมศึกษา

บทบาทของครูสังคมศึกษา	จำนวน (N=8)	ร้อยละ
1. ร่วมกับครูในโรงเรียนจัดป้ายนิเทศหรือบอร์ดตามมุมห้องเรียนเพื่อให้ความรู้เรื่องยาเสพติดแก่นักเรียน	6	75.0
2. แจกข่าวสารให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมด้านยาเสพติดที่โรงเรียนและหน่วยงานราชการจัดให้แก่นักเรียน	3	37.5
3. นำข่าวที่เกี่ยวกับยาเสพติดตามข่าวในหนังสือพิมพ์มาเผยแพร่แทรกให้ความรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา	1	12.5
4. เผยแพร่ข่าวสารเรื่องยาเสพติดให้แก่นักเรียนในชั่วโมงโฮมรูม	1	12.5

จากตาราง 22 พบว่า ครูสังคมศึกษาปฏิบัติบทบาทด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อการป้องกันปัญหายาเสพติดภายในห้องเรียนตามความเห็นของหัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษามากที่สุด คือ ร่วมกับครูในโรงเรียนจัดป้ายนิเทศ หรือบอร์ดตามมุมห้องเรียน เพื่อให้ความรู้เรื่องยาเสพติดแก่นักเรียน

ตาราง 23 แสดงจำนวนและร้อยละตามความเห็นของหัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษาต่อบทบาทด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อการป้องกันปัญหายาเสพติดภายนอกห้องเรียนของครูสังคมศึกษา

บทบาทของครูสังคมศึกษา	จำนวน (N= 8)	ร้อยละ
1. ร่วมกับครูในโรงเรียนจัดป้ายนิเทศเรื่องยาเสพติดตามอาคารเรียนในวันต่อต้านยาเสพติดสากล	6	75.0
2. ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องยาเสพติดในการอบรมหน้าเสาธงหรือการประชุมประจำสัปดาห์	4	50.0
3. ร่วมกับครูในโรงเรียนจัดรายการเสียงตามสายให้ความรู้เรื่องยาเสพติดแก่นักเรียน เช่น เปิดเพลง (ในวันต่อต้านยาเสพติดสากล) หรือให้นักเรียนอ่านข่าวเรื่องยาเสพติดตอนกลางวัน	3	37.5
4. ร่วมจัดและเข้าร่วมกิจกรรมเผยแพร่รณรงค์ต่อต้านยาเสพติดในกิจกรรม Walk Rally ในวันต่อต้านยาเสพติดสากล	3	37.5
5. ร่วมกับครูในโรงเรียนแจกเอกสารแผ่นพับของหน่วยราชการที่มอบให้ทางโรงเรียนแจกให้นักเรียน	1	12.5
6. มีส่วนร่วมกับครูในโรงเรียนให้นักเรียนวาดภาพเรื่องยาเสพติดตามรั้วของโรงเรียน	1	12.5

จากตาราง 23 พบว่า ครูสังคมศึกษาปฏิบัติบทบาทด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อการป้องกันปัญหายาเสพติดภายนอกห้องเรียนตามความเห็นของหัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษามากที่สุดคือ ร่วมกับนักเรียนและครูในโรงเรียนจัดป้ายนิเทศเรื่องยาเสพติดตามอาคารเรียนในวันต่อต้านยาเสพติดสากล

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์หัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษาเกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่มีต่อบทบาทของครูสังคมศึกษาต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอจาง จังหวัดลำปาง หัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะบทบาทของครูสังคมศึกษาด้านมาตรการทางการศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภายในห้องเรียน

1.1 ครูสังคมศึกษาควรสอดแทรกและให้คำแนะนำเรื่องยาเสพติดแก่นักเรียนในรายวิชาสังคมศึกษา

1.2 ครูสังคมศึกษาควรมีการสอนแบบบูรณาการทักษะชีวิตเข้าสู่เรื่องของยาเสพติดที่มีต่อสังคมและประเทศชาติพร้อมกับให้มืออย่างต่อเนื่อง

1.3 ครูสังคมศึกษาควรให้ความเอาใจใส่ ให้คำชี้แนะด้านยาเสพติดแก่นักเรียนในขณะที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1.4 หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาควรจะมีกิจกรรมอบรมแก่ครูสังคมศึกษาในเรื่องของการใช้จิตวิทยาในการจูงใจหรือสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนห่างไกลจากยาเสพติดที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน

2. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

2.1 จากที่สถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชนทำให้ไม่เอื้อต่อการที่ครูสังคมศึกษาจะทำการป้องกันปัญหายาเสพติดของนักเรียนในชุมชนเท่าที่ควร ควรจะให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในด้านการป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาเข้ามาดูแล และจัดอบรมหรือจัดกิจกรรมให้ความรู้แก่นักเรียนในโรงเรียนและชุมชน

2.2 หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาควรจัดสรรงบประมาณ วัสดุ สื่อที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้พอกับความต้องการที่โรงเรียนจะจัดกิจกรรมให้แก่นักเรียนหรือประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่นักเรียน

2.3 หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาควรมีการจัดส่งวัสดุวารสารสิ่งพิมพ์ด้านยาเสพติดแก่ห้องสมุดของโรงเรียน

2.4 หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้โรงเรียนได้ดำเนินการจัดกิจกรรมหรือโครงการที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดด้วยตนเองและหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาควรทำหน้าที่เป็นเพียงพี่เลี้ยงคอยดูแลให้คำแนะนำและจัดสรรงบประมาณรวมทั้งประเมินผล

ในโครงการหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านยาเสพติดที่โรงเรียนได้จัดขึ้นมากกว่าที่จะเป็นผู้สั่งการให้โรงเรียนปฏิบัติและควรให้มีกิจกรรมด้านยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง

2.5 ผู้บริหาร โรงเรียนควรจะไปดูแลติดตามและให้กำลังใจแก่ครูและนักเรียนในกิจกรรมที่เกี่ยวกับยาเสพติด

2.6 คณะครูและผู้ปกครองควรให้ความสนใจใส่ให้นักเรียนร่วมกัน

2.7 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามยาเสพติดควรปราบปรามอย่างจริงจัง และจัดให้ความรู้แก่นักเรียนในโรงเรียน

2.8 ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ภายนอกห้องเรียน โดยการให้นักเรียนเป็นสื่อกลางเผยแพร่ความรู้เรื่องยาเสพติดจากโรงเรียนสู่ชุมชน

2.9 ควรมีกฎหมายรองรับให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดมาให้ความช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่โรงเรียนในกลุ่มนักเรียนที่เสี่ยงต่อยาเสพติดและนักเรียนที่ติดยาเสพติดภายในโรงเรียน

2.10 หน่วยงานฝ่ายปกครองของราชการควรมาจัดกิจกรรมให้ความรู้แก่นักเรียนแทนการทำหนังสือเชิญให้มาเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียน

2.11 ควรมีการแก้ไขปัญหาในเรื่องของความชัดเจนในการอ่าน พูด ภาษาไทยกลาง ของนักเรียนชาวไทยภูเขาที่ยังเป็นอุปสรรคต่อความกล้าในการแสดงออกเมื่อต้องเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านยาเสพติดที่โรงเรียนจัดขึ้น